

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในรูปแบบของ
กลิ่นและเสียง

ชื่อผู้เขียน : นายปกรณ์ เทศทำนุ

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2546

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. ศาสตราจารย์พิเศษ สุชาติ ชรรมาพิทักษ์กุล ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์นิวัฒน์ มีลาภ

การที่สินค้าของผู้ประกอบกิจการจะสามารถแข่งขันในตลาดการค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ผู้บริโภค หรือตลาดการค้ารู้จักสินค้าหรือบริการของเจ้าของสินค้าหรือบริการรายใดรายหนึ่งก็คือ “เครื่องหมายการค้า” ซึ่งแต่เดิมระบบกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศส่วนใหญ่ มุ่งคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในลักษณะที่มีองค์ประกอบของ “เครื่องหมาย” (Mark) เป็นสิ่งที่สัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางสายตา อันได้แก่ เครื่องหมายที่เป็นภาพถ่าย ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ เป็นต้น แต่ปัจจุบัน หลักกฎหมายในบางประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศออสเตรเลีย ได้พัฒนารูปแบบและระบบกฎหมายเครื่องหมายการค้าออกไป โดยคุ้มครองถึงเครื่องหมายที่ไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางสายตา อันได้แก่ กลิ่น (Scent) และเสียง (Sound) ในขณะที่พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 นี้มุ่งคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่สัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางสายตาเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้น จึงทำให้เกิดแนวคิดว่าถึงเวลาแล้วหรือไม่ที่หลักกฎหมายเครื่องหมายการค้าในประเทศไทยจะพัฒนาระดับความคุ้มครอง

ในเครื่องหมายการค้าไปสู่เครื่องหมายที่อยู่นอกเหนือการสัมผัสด้วยประสาทสัมผัสทางสายตา ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบกิจการในประเทศสามารถสรรค์สร้างเครื่องหมายการค้าที่มีรูปแบบใหม่ๆ ออกมาใช้กับสินค้าป้อนสู่ตลาดการค้าต่อไป

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะมีการยอมรับในหลักการการขยายความคุ้มครองออกไปสู่เครื่องหมายที่ไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางสายตานั้น จำเป็นที่ต้องมีการพิจารณาถึงความเหมาะสม และปัญหาในด้านต่างๆ ซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอดังต่อไปนี้

1. ปัญหาในเรื่องของบทนิยามของกฎหมาย
2. ปัญหาการพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะ
3. ปัญหาการเก็บทะเบียนและการแสดงทางกราฟฟิก
4. ปัญหาการเก็บระบบเครื่องหมาย
5. ปัญหาความเหมือนคล้ายและความจำกัดของกลิ่นและเสียง
6. ผลกระทบต่อผู้ประกอบการ หรือธุรกิจโดยรวมและผู้บริโภคจากการขยายความคุ้มครอง

จากการศึกษาค้นคว้า ทำให้ทราบว่า ด้วยระบบกฎหมายเครื่องหมายการค้าในประเทศไทยมิได้เอื้อต่อการขยายความคุ้มครองออกไปสู่เครื่องหมายที่ไม่สามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางสายตา แม้ว่าเครื่องหมายในรูปแบบนี้จะมีประโยชน์ในทางการค้าอยู่ แต่เมื่อเทียบกับปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไปแล้ว ผู้เขียนมีความเห็นว่า ระบบต่างๆ ในการรองรับต่อการขยายความคุ้มครองดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นการใช้ดุลพินิจ และการประกาศโฆษณาคำสั่งของนายทะเบียน ระบบการจัดเก็บเครื่องหมาย รวมถึงการตรวจสอบเครื่องหมายโดยสาธารณชน แม้ว่าจะยอมรับให้มีการคุ้มครองเป็นเครื่องหมายอันสามารถจดทะเบียนเป็นเครื่องหมายการค้าได้ แต่ด้วยระบบ มาตรการการรองรับในเรื่องดังกล่าวของประเทศยังไม่เอื้อที่จะยอมรับให้มีการขยายความคุ้มครองดังกล่าว

ABSTRACT

TE161717

Thesis Title : Problems Related to Protection of Scent and Sound
Trademarks

Student's Name : Mr. Pakorn Tate-tamnu

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2003

Advisory Committee :

1. Prof. Suchart Thammakitagkul Chairperson
2. Assoc. Prof. Niwat Meelarp

Trademark is one of the significant factors in competitive trading market that makes the consumers recognize its products or services. Formerly, laws governing trademark in most countries seem to protect trademark that was visually perceivable such as photographs, marks, brands, names, words, contents, letters, numbers or signatures. However, the principle of laws governing trademark in some country i.e., USA and Australia has presently been developed and broadened in order to protect trademark of which is not only visually perceivable such as scent and sound.

In Thailand, the Trademark Act B.E. 2534 amended by the Trademark Act (Volume 2) B.E. 2543 also protects only trademark that is visually perceivable. So this bring into consideration if the laws governing trademark in Thailand will be leveled and developed to protect trademark which is not

visually perceivable and will encourage creativity of new form of trademarks for products in the country as a result.

To broaden trademark protection to cover trademark that is not visually perceivable, it is unavoidable to consider the legal appropriateness and following legal issues.

1. Definition of Law
2. Proof of distinctiveness
3. Preservation of registered record and graphic show
4. Preservation of mark system
5. Similarity and limitation of scent and sound
6. Effects of the broadened protection to business owners, consumers

and the business

From the research and in comparison with the foregoing problems, even the new form of trademark will be useful for business but the existing system such as the registrar's discretion, announcement of the registrar's order, preservation of mark system including examination or searching system for the public may be implied that the trademark legal system in Thailand shall not support the broadened protection of trademark that is not visually perceivable.